

*Pædagogisk læreplan for
Vejrumbro Fri 2023*

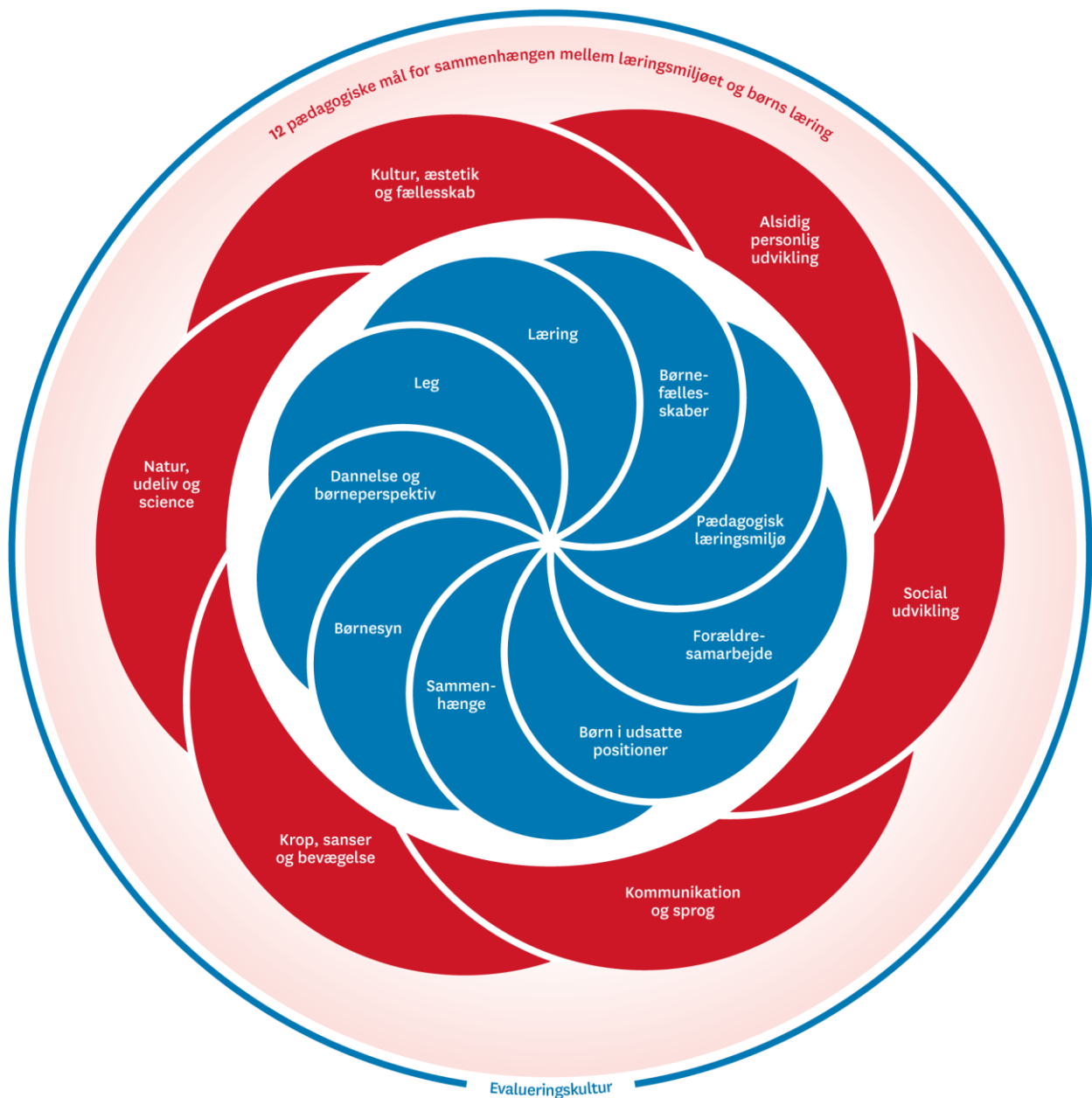

Vejrumbro fri
Skole · Børnehave · Vuggestue

Indhold

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	2
Hvem er vi?	3
Pædagogisk grundlag	4
Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg Læring og Børnefællesskaber	5
Pædagogisk læringsmiljø	7
Samarbejde med forældre om børns læring	8
Børn i udsatte positioner	9
Sammenhæng til børnehaveklassen	10
Inddragelse af lokalsamfundet	11
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	12
De seks læreplanstemaer	13
Alsidig personlig udvikling	14
Social udvikling	15
Kommunikation og sprog	17
Krop, sanser og bevægelse	19
Natur, udeliv og science	20
Kultur, æstetik og fællesskab	22
Evalueringskultur	24

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Vejrumbro Fri ligger i den lille landsby Vejrumbro, 10 km fra Viborg. I 2010 lukkede den kommunale børnehave, hvilket fik en gruppe forældre til at gå sammen om, at oprette en privat børnehave der flyttede ind i nogle af skolens lokaler. I 2015 blev der ligeledes oprettet en vuggestue i samme bygning, derved blev Vejrumbro Fri en lille enhed med vuggestue, børnehave, sfo og skole, til og med 7. klasse.

Siden august 2022 har skolelederen varetaget ledelsen i både dagtilbud og skolen.

Vuggestuen har pt. 11 børn, børnehaven 14 børn og SFO'en 15 børn. Udover lederen er vi pt. 3 pædagoger, to pædagogiske assistenter og to pædagogmedhjælpere ansat. Derudover har vi en deltids køkkenmedhjælper og pedel som varetager opgaver til gavn for hele huset.

Da Vejrumbro Fri's vuggestue og børnehave har til huse sammen med den eksisterende skole fra 2000 (kommunal skole siden 1955), er den bygget på en ældre kultur og værdigrundlag. Disse værdier bruges og udvikles løbende, hvilket opleves på tværs af dagtilbuddet og skolen. Fællesskabet har stor værdi for os og vi ønsker en arbejdsplads, hvor vi sammen kan skabe de bedste rammer for børnene. Vi arbejder for at alle børnene føler sig som en del af fællesskabet, hvor vi sammen er ambitiøse på børnenes vegne, tager ansvar og reflekterer over vores praksis.

Målsætningen er: *Vejrumbro Fri skal være et sted, hvor alle børn hver eneste dag møder op og har lyst til at være, lære og lege!*

Vores lege- og læringssyn er todelt: Børnene skal have lov til at udvikle sig i den spontane og frie leg i trygge rammer – og samtidig skal børnene udfordres og udvikles gennem styrede aktiviteter med inspirerende voksne. Vuggestue og børnehaven har mulighed for at benytte alle husets lokaler og alle de udearealer vi har råderet over i husets åbningstid, der dækker over en stor legeplads i børnehaven, vuggestuen, skolegården samt multibanen. Vuggestue, børnehave og SFO(Filur) åbner og lukker sammen i vuggestuen, hvor vi opdeler os efter fremmøde og behov.

Der er madordning for skole, børnehave og vuggestue mandag og fredag, de øvrige dage har skole og børnehave madpakker med. I vuggestuen er der fuld forplejning, hvilket byder på enten varm mad eller rugbrød med forskelligt pålæg, samt grøntsager. Herudover tilbereder vi formiddags- og eftermiddagsmad sammen med børnene i børnehaven og vuggestuen.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.” ”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
 - **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
 - **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
 - **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
 - **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
 - **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
 - **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
 - **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
 - **Sammenhæng til børnehaveklassen.**
Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”
- Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for

arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

BØRNESYN

Et hvert barn der kommer ind i huset, skal mødes som et selvstændigt og værdifuldt individ. Vi har fokus på at skabe et miljø, hvor hvert enkelt barn føler sig tryk og trives, og hvor der lægges vægt på nærvær, omsorg og tid til det enkelte barn. Med fokus på at arbejde ud fra børnenes egne ressourcer, lytter vi til dem, hvilket styrker børnenes selvforståelse, selvværd og alsidige udvikling, så de er bedst mulig rustet til at klare sig videre i livet. Vi bestræber os på at se bagom barnets handlinger, stille os undrende og forstående og derudfra guide og vejlede barnet.

Tryghed, tilknytning, omsorg og nærværende voksne, er for os det centrale i vores arbejde for, at alle børn kan trives, lære og udvikle sig. At begå sig blandt nærværende voksne og i trygge relationer, er det primære for at børnene kan udvikle sig optimalt.

DANNELSE OG BØRNERSPEKTIV

Vi ønsker at styrke barnet til at blive et stærkt, respektfuldt og omsorgsfuldt menneske. Ved at det deltager aktivt, prøver sig selv af og får respons i samspil med andre, vil barnet danne sig et billede af ”hvem er jeg alene” og ”hvem er jeg sammen med andre”. Barnets dannelsesproces foregår gennem hele dagen og i alt hvad det foretager sig, i garderoben, i spisesituationen, i legen og ved samlinger mm.

I vores hus bliver børnene taget med på råd, når vi finder det hensigtsmæssigt. Vi observerer børnenes

initiativer og lader os ofte inspirere af dem, derudover opfordrer vi børnene til at hjælpe hinanden og vi tilstræber at fremstå som gode rolle modeller.

LEGEN

Legen har værdi i sig selv og er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. Legen skal nogle gange støttes, guides og struktureres, for at alle børn har mulighed for at deltage og være inkluderet i fællesskabet. Vi er - og vil være - deltagende og guidende i børnenes lege. Vi prioriterer meget at være på gulvet med dem og kan, ved behov for støtte, være tæt på. Børnenes selvvalgte og frie leg iagttager vi og giver dem plads, ligesom vi andre gange kommer med udviklende forslag til legen.

LÆRING

Læring dækker over meget, da det sker både gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, undersøgende tilgange, og det at blive udfordret på egne - og fællesskabets kunnen. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale, - og kognitive udvikling og forståelse. Læring er en proces, der aldrig hører op, men fortsætter gennem hele livet. Vi lærer ved at øve os og erkendelsen af, at det er okay at fejle. Gennem hverdagens rutiner, årstidernes skiften, hverdagens forskelligheder, lærer børnene at mestre livet. Børnene afprøver forskellige løsningsmuligheder, udforsker miljøet og er opfindsomme sammen. Læring og dannelse sker i en vekslen mellem bl.a. børneskabte lege, voksenplanlagte aktiviteter og rutinesituationer som f.eks. frokost, toiletbesøg og påklædningsituationen, samt lege på rutsjebanen, gemmeleg mm.

BØRNEFÆLLESSKAB

Alle vores børn skal opleve at være en del af fællesskabet. Vi er bevidste om vigtigheden af børnefællesskaber og guider og støtter op om dette. Børnene inviteres ind i lege med andre og de voksne leger til tider med, dette er med til at udvikle fællesskabet. Der tages højde for børnenes relationer og kompetencer, og der dannes til tider mindre grupper for at understøtte de forskellige børns ressourcer og behov. Ligeledes danner vi rammerne for, at børnene kan skabe venskaber på tværs af alder, køn og kultur.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

På Vejrumbro Fri vuggestue og børnehave arbejder vi aktivt for, at det pædagogiske læringsmiljø skal være til stede gennem hele dagen. Det betyder, at det pædagogiske læringsmiljø i forbindelse med børnenes lege, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner, giver børnene mulighed for at trives, dannes, lære og udvikle sig. Herved er børnenes læring ikke afgrænset til de pædagogiske aktiviteter om formiddagen, men finder sted gennem hele dagen. I vores hus arbejder vi bl.a. med meningsfuld medinddragelse af børnene, i de daglige gøremål og rutiner dagen igennem. F.eks. ved borddækning, hente diverse ting rundt i huset, oprydning, hjælp til selvhjælp i garderoben, havearbejde, oprydning mm. Dette giver et naturligt læringsmiljø og dannelse hele dagen igennem. Derudover er vi opmærksomme på at skabe mulighed for aktiviteter der strækker sig ud over formiddagens planlagte tilbud, således at vi om eftermiddagen kan tilbyde forskellige aktiviteter og lege, der tilgodeser børnenes interesser, alder og udviklingstrin.

Det pædagogiske personale og ledelsen har ansvaret for at rammesætte og organisere læringsmiljøet i vores hus. Dette indebærer at personalet gør sig faglige overvejelser om de pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter børnegruppens kropslige, sociale, emotionelle og kognitive læring og udvikling. Personalet har ligeledes ansvaret for at støtte, guide og udfordre børnene, hvad enten der er tale om lege, planlagte aktiviteter, rutiner eller spontant opståede situationer. Vi bestræber os på, at der er god tid til læring i dagligdagens rutiner. Med faste rutiner som børnene er inddraget i, giver det børnene genkendelighed i hverdagen, samtidig tager vi hensyn til børnenes perspektiv, deltagelsesmuligheder og børnegruppens sammensætning. Vi voksne værner om børnenes egne initiativer, fantasier og virkelyst.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

På Vejrumbro Fri samarbejder vi med forældrene omkring børnenes trivsel og læring, både som enkelt individ og hele børnegruppen. Når børnene modtages om morgenen og hentes igen, er det vigtigt for os at hilse på både børn og forældre. Her understøtter vi børn og forældre i, at finde en god rytme for aflevering og hjælper barnet i gang med dagen. Vi ønsker at der skal være både tillid og åbenhed mellem forældre og personale, hertil er de små hverdagssamtaler vigtige for en åben dialog om barnets hverdagsliv, trivsel og udvikling. Samtalerne er med til at vi i fællesskab kan drage omsorg for både barnets trivsel læring, udvikling og dannelse.

Der afholdes opstarts- og overleveringssamtaler, før barnet starter i vuggestuen og i børnehaven. Inden for de første fire måneder afholdes der en opfølgningssamtale. Der lægges her vægt på at forældresamarbejdet er konstruktivt og tillidsfuld, da det skaber det bedste udgangspunkt for barnet. Ligeledes giver forældrene os feedback på, om vi som institution kan blive endnu bedre i vores virke. Derudover afholder vi en samtale med forældrene til alle kommende skolebørn. Her tales der om hvad vi arbejder med i børnehaven og hvordan vi sammen kan understøtte barnets læring og her snakker vi om hvad der skal arbejdes videre med frem til skolestart.

I løbet af året har vi nogle faste arrangementer såsom forældrekafe, fællesspisning, blomstendag, fastelavn, Lucia, bedsteforældredag/juleklippedag og juleafslutning med julegudstjeneste. Herudover har vi fælles forældremøder, individuelle forældresamtaler efter behov og to faste arbejdsdage hvor det forventes at forældrene møder op. Forældrene er altid velkomne til at deltage i skolens morgen- og fredagssang, samt de øvrige arrangementer der finder sted i huset.

Vi laver jævnligt opslag på facebook med små fortællinger og billeder, for at kommunikerer og visualiserer ud til forældrene og lokalområdet hvordan livet på Vejrumbro Fri er.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

På Vejrumbro Fri lægger vi vægt på at skabe et pædagogisk læringsmiljø for alle børn. Dette gør vi ved at tage udgangspunkt i det enkelte barns behov, og derudfra skabe en udviklende ramme for barnet. Vi er bevidste om at børn er forskellige og derfor skal have forskellige deltagelsesmuligheder i hverdagen, f.eks. kan barnet have brug for være i mindre grupper eller alene med voksen, der kan guide og støtte.

Det at have en positiv og anerkendende tilgang til barnet og en god dialog med forældrene, samt eventuelle eksterne samarbejdspartnere, er af afgørende betydning for at skabe de bedste forudsætninger for børnenes udvikling.

Vi ser det som en styrke og værdi, at vi i huset rummer børn med forskellige styrker og svagheder. Hertil har vi et samarbejde med PPR (pædagogisk, psykologisk rådgivning) hvor vi kan søge viden og vejledning i tværfaglige spørgsmål. For at understøtte sproget, benytter vi os af sprogvurderinger og iværksætter særlig indsats efter behov.

Der er i både vuggestuen og børnehaven fokus på at tilpasse krav og rutiner til børnegruppens forskellige udviklingszoner. For at gøre dette bedst, benytter vi os af faglig sparring på vores stuemøder, pædagogmøder og fælles personalemøder. Derved kan vi sammen tilrettelægge en hverdag, der understøtter de enkelte børn bedst muligt i vores rammer.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi har et kontinuerligt samarbejde med skolen til hverdag. Det har vi da både børn, pædagogisk personale og lærerne hverdag har mulighed for at begå sig i hele huset. Vuggestue, børnehave og SFO åbner og lukker sammen i vuggestuen, og både vuggestue og børnehave benytter sig af skolens lokaler, hvis der er mulighed for det f.eks. i feriepasning eller hvis skolen er ude af huset. På denne måde får børnene kendskab til alle husets lokaler og har allerede inden skolestart skabt tilhørsforhold til skoledelen og er vant til at omgås skolebørnene.

I forårsmånederne og frem til skolestart etableres der en gruppe med de ældste børnehavebørn.

Formålet er at tilrettelægge særlige aktiviteter, der er udfordrende og alderssvarende. Vi har fokus på at være en god kammerat, selvstændighed, konflikthåndtering, samarbejde og trivsel. Der stilles krav til børnene om, at de selv forsøger at løse mindre konflikter og dermed at kunne tage ansvar for egne handlinger, hertil guider vi dem ved behov.

På Vejrumbro Fri arbejder børnehaven og skolen tæt sammen om den gode overgang. Vi aftaler besøgsdage for de kommende skolebørn i både børnehaveklasse og SFO. Her skabes der relation mellem børnene og deres kommende klasselærer. Børnene inviteres også med ud i skolegården til frikvarter når klasselæreren er gårdvagt, for også her at skabe tryghed og forudsigelighed. Når skolen har lukkedage, vil skolegruppens feriepasning finde sted i SFO'ens rammer, når det giver mening.

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Alle på Vejrumbro Fri arbejder tæt sammen med lokalsamfundet, nogle eksempler på dette er følgende:

- Støtteforeningen – Denne arrangerer forskellige tiltag for at fremme byen og Vejrumbro Fri.
- Kirken – julegudstjeneste
- FDF – vi gør brug af deres område og ting de bygger
- Bruger byens shelterpladsen
- Købmanden – Vs. delte flyers ud om åbning, bh. var med til åbningen, samt alle børn har løbende været ved byen lokale købmand for at handle.
- Viborg kommunes biblioteker
- Vejrumbro vennerne – Har givet VF råderet over multibane i husets åbningstid
- Vejrumbro open air – bod med aktivitet og reklame

Herudover tager vi ofte på ture rundt i lokalområdet, eks. til åen, kilden, i skoven eller ud for at se- eller fodre nogle af dyrene i byen (efter aftale)

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi er i gang med at indrette rummene, så de virker mere indbydende og bliver tilpasset børnegruppen. Vi har rum i rummene, så børnene kan fordele sig, fordybe sig, lege eller slappe af. Rummene har forskellige funktioner (dukkerum, sminkerum, bilrum, puderum mm.) med plads til fordybelse og leg. Vi bruger vores legeplads med mange forskellige legemiljøer og muligheder for motoriske udfordringer, vilde lege, rolige lege og med mulighed for at sætte sig i fredelige omgivelser og slappe af.

Det er for os vigtigt at hvert barn har gode venskaber. Derfor var vi som pædagogisk personale stor fokus på samspillet barn/barn og barn/voksen og at det bygger på gensidig respekt og tolerance. Der skal være plads til- og accept af børnenes forskelligheder og kompetencer. Det er vigtigt at alle børn føler sig anerkendt, respekteret og værdsat af både børn og voksne.

Både vuggestuen og børnehaven er indrettet med et køkken, hvorved der ved bordet er fastmonteret en lang bænke, der gør det muligt for børnene at deltage aktivt i madlavningen. Dette giver mulighed for gode dialoger samt sanselige og finmotoriske udfordringer.

Vi bestræber os på ofte at komme udenfor, hvor vi gør brug af vores store udearealer med mange muligheder for sjove og spændende udfoldelser. Legepladsen er opbygget sådan, at den tilgodeser de forskellige aldersgruppers behov for udfordringer med legehuse, sandkasser, gynger, cykelbane mm. Hvilket alt sammen er med til at fremme børnenes lyst til bevægelse og udfoldelse.

For at skabe yderligere motoriske udfordringer, anvender vi jævnligt husets gymnastiksal.

Da vi er et lille hus, er der altid en voksen tæt på. Af den grund giver vi til tider, en mindre gruppe børn, lov til at være ude på legepladsen uden en voksen. Vi kan følge deres leg gennem vinduerne, samt vi har skabt en kultur, hvor børnene hjælper hinanden med at hente en voksen hvis det bliver nødvendigt.

På Vejrumbro Fri bliver børnenes perspektiv inddraget, ved at vi iagttager deres lege og selvvalgte aktiviteter. Ud fra disse iagttagelser, har vi mulighed for at tilpasse vores aktiviteter, da interesse skaber gode muligheder for indlæring. Vi ser det som en styrke, at børnegruppernes størrelse giver personalet mulighed for at rumme alle børnene, så vi kan skabe aktiviteter og handlinger ud fra børnenes perspektiver, interesser og ønsker.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Vi hjælper det enkelte barn med at sætte ord på egne og andres handlinger, hensigter og følelser. Dette medvirker til, at barnet opnår følelsen af at blive set, hørt og respekteret. Herudover lære de at indgå i en demokratisk proces, samt mærke sig selv som individ og som en del af et større fællesskab. Det pædagogiske personale motiverer, guider og støtter barnet, så vi på en anerkendende måde tydeliggør, at vi har troen på at barnet kan mestre forskellige udfordringer. Med personalets positive forventning og tro på barnets evner og kunnen, oplever barnet stolthed og succes ved selv at kunne klare udfordringen om end efter flere forsøg. Vi er opmærksomme på at skabe plads og mulighed for at barnet kan afprøve, udtrykke og udvikle sine interesser samtidig med, at barnet får kendskab til både egne og andres behov og grænser. Vi møder hvert barn hvor det er, og anerkender dets følelser og behov, samt lytter med interesse, glæde og nysgerrighed og giver barnet positiv respons. Vi styrker og udvikler det sociale samspil mellem barn/barn og barn/voksen, og skaber derved trygge og forudsigelige rammer bl.a. med udgangspunkt i børnenes lege. Vi giver barnet plads til at udtrykke sig og blive hørt. Vi har også fokus på, at børn uden verbalt sprog, kan udtrykke sine behov, ved at vi aflæser deres handlinger og ser barnets perspektiv. Her kan

vi hjælpe barnet med at italesætte hensigter og behov, for at skabe et sprog for barnet herom. Dette er også med til at hjælpe de øvrige børn til bedre at kunne aflæse hinanden, hvilket giver en bedre fælles forståelse for hinanden. Vi sætter ord på- og oversætter barnets initiativer både for barnet selv og for resten af fællesskabet, herudover tilgodeser vi barnets udviklingstrin, ved f.eks. nogle gange at opdele børnene ifm. med daglige aktiviteter og tage udgangspunkt i deres "zone for nærmeste udvikling". Vi støtter barnet til at blive selvhjulpne og klar til nye udfordringer ved, at invitere barnet til at deltage i de daglige opgaver i huset.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Vi giver børnene mulighed for at lege sammen på tværs af alder og grupper. Leg er vigtig for børnene, da det er deres primære måde at tilegne sig viden om verden på. De spejler sig i hinanden og bruger legen til at danne deres identitet. Vi giver plads og tid til, at børnene kan mødes og eksperimentere med samvær, roller og relationer hvorfra de lære hinanden at kende, via de aktiviteter de selv igangsætter. Vi giver plads og støtter op omkring børnenes egne lege.

Børn har konflikter, frustrationer og forhandlinger med hinanden, nogle konflikter og frustrationer løser børnene selv, andre løses ved observerende, omsorgsfulde voksne, der giver læring og redskaber til børnene. Det gør vi for at få børnene til at forstå, at de selv er en del af konflikten og at de selv skal bidrage aktivt til at finde en løsning. Vi arbejder med sociale færdigheder, ved at hjælpe barnet med forståelsen af andre menneskers følelser og handlinger.

Igennem aktiviteter lærer vi børnene sociale spilleregler, f.eks. ved at stå på række, vente på tur samt håndteringen af at tabe og vinde. Børnene er sammen om noget og mærker sig selv i sammenspillet, tager hensyn, bakker op og samarbejder. Vi tager udgangspunkt i børnenes forståelsesniveau, udvikling og alder. Børn gør det godt, hvis de kan!

Vi arbejder med rammer omkring spisning, samling og i garderoben, hvor børnene opfordres til at hjælpe hinanden. Vi forsøger at følge op på børnenes initiativer og derved styrke børnenes indflydelse på deres hverdag. Vi skal være opmærksomme og støttende ved begyndende venskaber og konflikter, og børnene skal støttes i at kunne klare mest muligt både selv og sammen med andre. På stuemøder og pædagogiske møder evalueres det løbende, om der er andre tilgange, vi kan benytte i det pædagogiske arbejde ud fra børnenes udsagn.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Sprog og kommunikation er afgørende for børns udvikling og dannelse. Sprog giver børn mulighed for at ytre sine tanker, følelser og behov, da sproget er adgang til at forstå sig selv.

Kropssprog, talesprog, skriftsprog og billedsprog er en forudsætning for at udveksle viden og erfaringer med andre. Kommunikation og sprog har derfor stor betydning for børns deltagelsesmuligheder, ikke kun i nære børnefællesskaber, men også som en forudsætning for deltagelse i skolelivet og i samfundet. Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære og trygge relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at vi som daginstitution understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn. Som gode

sproglige rollemodeller er vi bevidste om, at den anerkendende tilgang er forankret i vores måde at kommunikere til og med børnene på. Det vil sige at der er overensstemmelse mellem kropssproget og det talte sprog. Ved at have en anerkende kommunikation kan barnet føle sig imødekommet, set og forstået.

En af måderne vi bruger anerkendende kommunikation på er ved at sætte ord på det, barnet gør.

F.eks: Et barn griner og har det sjovt - "du griner" eller "jeg kan se, du er glad, for du griner"

eller et barn kalder på sin mor og er ked af det efter at have sagt farvel til hende – "du kalder på din mor"

eller "du vil gerne have din mor" – "det kan jeg godt forstå, hun kommer efter dig senere"

I både vuggestue og børnehave er vores pædagogiske miljø tilrettelagt således, at sproget bliver inddraget i alle vores aktiviteter. Personalegruppen støtter børnene i deres sproglige udvikling ved at være nærværende, lyttende og ved at have en daglig dialog, hvilket er vigtigt for barnets fremtidige sproglige udvikling. Vi italesætter begreber og sætter ord på vores handlinger dagen igennem. Hertil tilgodeser vi den enkelte barns sproglige udvikling, ved at tilrettelægge dagen så samværet imellem barn og voksen bliver så stor som muligt. Vi anvender forskellige metoder til at udvikle børnenes sprog.

Musik, just dance, teater, rim og remser, sanglege, historielæsning og dialogisk læsning.

Sprogforståelse, opmærksomhedsøvelser: Vendespil, billedkort, pegebøger. Mundmotoriske øvelser – puste, suge, tygge, fokuseret samtale f.eks. spisesituationen, garderoben, overgange mv. Små samlinger med fokus på samtaleemner (dyr, årstider, farver mv.), Ture i lokalsamfundet- hvor der tales om, hvad vi ser og oplever undervejs.

Vi hjælper barnet med at sætte ord på dets ønsker og behov fremfor kun at benytte fagter mm. Vi lytter og identificerer os med hvad børnene føler og tænker, ved at sætte ord på hvad vi ser. Vi arbejder med udtryksformer, forholdsord og overbegreber (frugt, farver, dyr, former, stor, størst, bagved, osv.) samt leger med sproget. Endvidere inddrager vi legeskrivning, bogstaver, tal og skrift i vores kreative hverdag. Vi voksne er bevidste om et varieret ordvalg, men skal også være bevidste om, at der skal være plads og forventninger til den enkelte barn om at bruge sproget. Børnene har fri adgang til bøger, og vi læser gerne på opfordring.

Vi arbejder med venligt sprog og opfordrer børnene til at tale pænt til hinanden og sige f.eks., "tak, tak for mad, godmorgen, hej, farvel og god weekend". Vi guider børnene i deres sprogbrug og tonefald, med henblik på en hensigtsmæssig kommunikation.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Vejrumbro Fri´s rammer både inde og ude, giver børnene mange muligheder for oplevelser mht. fin- grovmotorik og mangfoldige sanseoplevelser. Vi har naturen tæt på, forskellige legepladser samt egen gymnastiksal. Personalet tilrettelægger aktiviteter, der udnytter rammerne og stimulerer børnene bedst muligt. Vi voksne skal være aktive deltagere, være rollemodeller, guide og hjælpe børnene med ind i lege og aktiviteter.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på, oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, dens fornemmelser, funktioner og forskellige former for bevægelser og sanser. Vi laver mad sammen, taler om dufte, konsistenser og smager på nye ingredienser. Vi udfordrer og stimulerer børnene kropsligt og sanseligt gennem både stille og vilde lege. F.eks. fangelege,

bevægelseslege, gemmelege, massage, børneyoga og afslapning. Vi bruger naturen omkring os, både skoven, æblehaven, banestien og åen mm.

Vi formidler vores fysiske, kropslige og sansemæssige aktiviteter til forældrene via fortællinger og billeder på Facebook og i det talte sprog ved afhentning.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science? - Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Når vi færdes i nærområdet eller på legepladsen, får sanserne frit spil og børnene vil se – høre – føle – smage og lugte naturen. Vi tager på ture i lokalsamfundet som byder på både kilde, å, skov, mark, dyreliv, mm. Hvor vi også går på tingfindertur og tager ting fra naturen og evt. skrald med hjem. Herudover undersøger og eksperimenterer vi med naturens materialer og laver små forsøg eller kreative produkter. Vi planter og sår gulerødder, hindbær, brombær o.l. laver mudderkager og hopper i vandpytter. Børnene har adgang til forskellige spande og lege ting mm. til vandleg, blomstervanding og vi sikrer at børnene oplever årets gang. På vores legeplads kan børnene se og mærke vådt og tørt, kulde og varme, samt sol og skygge. Børnene kan også dufte og smage krydderurter, bær og blomster. Dyr og insektliv bliver studeret – en bænkebidder, en edderkop, en mariehøne mf. alle sanser bliver brugt i naturen og på legepladsen. Vores pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med årets gang i naturen, samt en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling. Personalet understøtter at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed. Vi går foran som gode rollemodeller og viser glæde ved at være i udemiljøet. Når vi er i naturen og på ture generelt, giver vi plads til fordybelse. Der skabes dialoger med børnene om naturen og om hvad man må og ikke må, f.eks. smide affald, knække grene af træer, huske at passe på nye skud mm. For at undersøge det vi ikke nødvendigvis ser med det blotte øje, præsenterer vi børnene for diverse værktøjer så som lup, net, pincet, fotobakke mm. Naturens egne legesager er i fokus og vi laver kreative aktiviteter, hvor naturens materialer bliver brugt.

Vi snakker og læser bøger med børnene omkring de forskellige årstider, hvad der kendetegner årstiderne og hvilke traditioner der er forbundet derved. Vi udfordrer børnene i naturen ved bl.a. at gå eller løbe op på toppen af bakker og skrænter, i højt græs, suppe i den kolde kilde, sidde ved det varme bål eller undersøge om muldvarpeskuddene er varme eller kolde og lugter det mon af noget? Ligeledes lærer vi dem at bruge deres sanser ved at se og lytte til fuglene, mærke på en skovsnegl, smage på et blad mm.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab? Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi deltager med børnene i forskellige kunstneriske og kulturelle tilbud, som eksisterer i lokalsamfundet. Vi deltager i ”snaps ting,” i teater og andre arrangementer. Alle børn er med til juleafslutning i byens kirke og deltager i det årlige motionsløb. Her inddrager vi også gerne forældrene. Kultur er et udtryk for børn og voksnes forståelse af- og tilgang til verden. Børn har en helt naturlig og fantasifuld måde at tolke verden på, men har samtidig brug for inspiration til at videreudvikle deres viden og fantasi. Vi vægter dannelse gennem demokrati og fællesskabet i samværet på tværs af alder. Børnene øver sig i at ytre sig, at lytte til andre og at vente på tur. Vi gør meget ud af de forskellige traditioner, fastelavn, påske, jul, Lucia, fødselsdage, bedsteforældredag og andre begivenheder.

Vi bruger måltidet som samlingspunkt, hvor madkulturen er i fokus. Vi spiser i grupperne, så der er tid til

nærvær, dialog og fællesskab, tillige med det vægter vi læsning, sang og musik. Nogle bøger er tilgængelige i børnehøjde, da bøger er en måde at udtrykke sig på. Vi vægter miljøer - hvor der er plads til at børnene kan udfolde sig kreativt. Rummene udsmykkes med børnenes egne kreationer og vi har fornyet fokus på, og er opmærksomme på æstetik i indretning. Børnene arbejder med forskellige materialer som maling, perler og modellervoks. Produkter fra børnenes hænder er synlige på stuerne og vil efterfølgende komme med dem hjem. Vi har fokus på børnesyn, dannelse og børneperspektiv gennem lege- og læringsaktiviteter, der styrker barnets eget udtryk, udfoldelses- og deltagelsesmuligheder på egne præmisser. Der er også fokus på at understøtte børnenes forståelse af fællesskabet ved, at arbejde i både små og store grupper samt deltage i fredagssang sammen med skolebørnene.

Evalueringsskulturr

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsskulturr i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskulturr, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Evaluering og refleksion over vores pædagogiske hverdag, er en nødvendig del af vores daglige praksis i personalegruppen. Vi justerer og korrigerer vores pædagogiske tiltag og vores tilgang til børnene/gruppen samt vores læringsmiljø, for hele tiden at optimere, strukturere og få en hverdag med mest mulig læring, udvikling og trivsel for børn og voksne, på denne måde former og udvikler vi vores pædagogiske praksis. Dette gør vi gennem faglig refleksion og velfunderede dialog med de nærmeste kollegaer på stuen. Her reflekterer vi over, hvad der virker og hvad der skal tilpasses. Vi har ligeledes ofte dialoger og sparring med det øvrige pædagogiske personale i huset, hvis gode erfaringer og "øjne" kan bidrage til nye vinkler. Vi ønsker at arbejde kontinuerligt med den styrkede læreplan på stuemøder og pædagogiske møder som vi holder henholdsvis hver uge og en gang om måneden. Evaluering er en løbende proces og derfor er det et fast punkt på vores pædagogiske møder. Her kan vi drøfte den pædagogiske praksis, det pædagogiske grundlag samt de tolv pædagogiske mål.

Tiltag på Vejrumbro Fri børnehave og vuggestue:

- Vi vil arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan, så alt relevant personale får et ejerskab hertil.
- Vi vil afsætte tid på de pædagogiske møder, stuemøder samt pædagogiske dage.
- Vi vil forsat have fokus på til at se sammenhænge mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring og dannelse.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Evalueringen skal sættes i system, så vi løbende kan drøfte den styrkede pædagogiske læreplan. Vi vil kigge på, gennemgå og reflekterer over det pædagogiske samt skriftlige arbejde, der pt. er lavet. Derefter vil vi se på, hvordan det ser ud og stemmer overens ift. sammenhænge mellem vores læringsmiljø og de tolv mål. Vi ønsker at drøfte, diskuterer og evaluerer på fælles pædagogiske møder, så vi får et fælles sprog, både på de individuelle stuer og i hele huset samt gøre brug af hinandens viden og erfaringer. Essensen af arbejdet med evalueringsdelen, kommer til at udmønte sig i en hverdag med pædagogisk og menneskelig kvalitet og indhold, som er til gavn og glæde for børn og voksnes trivsel og udvikling på alle planer. Vi ønsker alle sammen at skabe og udvikle et højkvalitetsdagtilbud på Vejrumbro fri.

*Denne lærerplan er udarbejdet i december 2023
Den skal evalueres løbende og redigeres i efteråret 202*

